30/07/2019

Κωνσταντίνος Χατζόπουλος: “Μία από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες των ελληνικών γραμμάτων”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

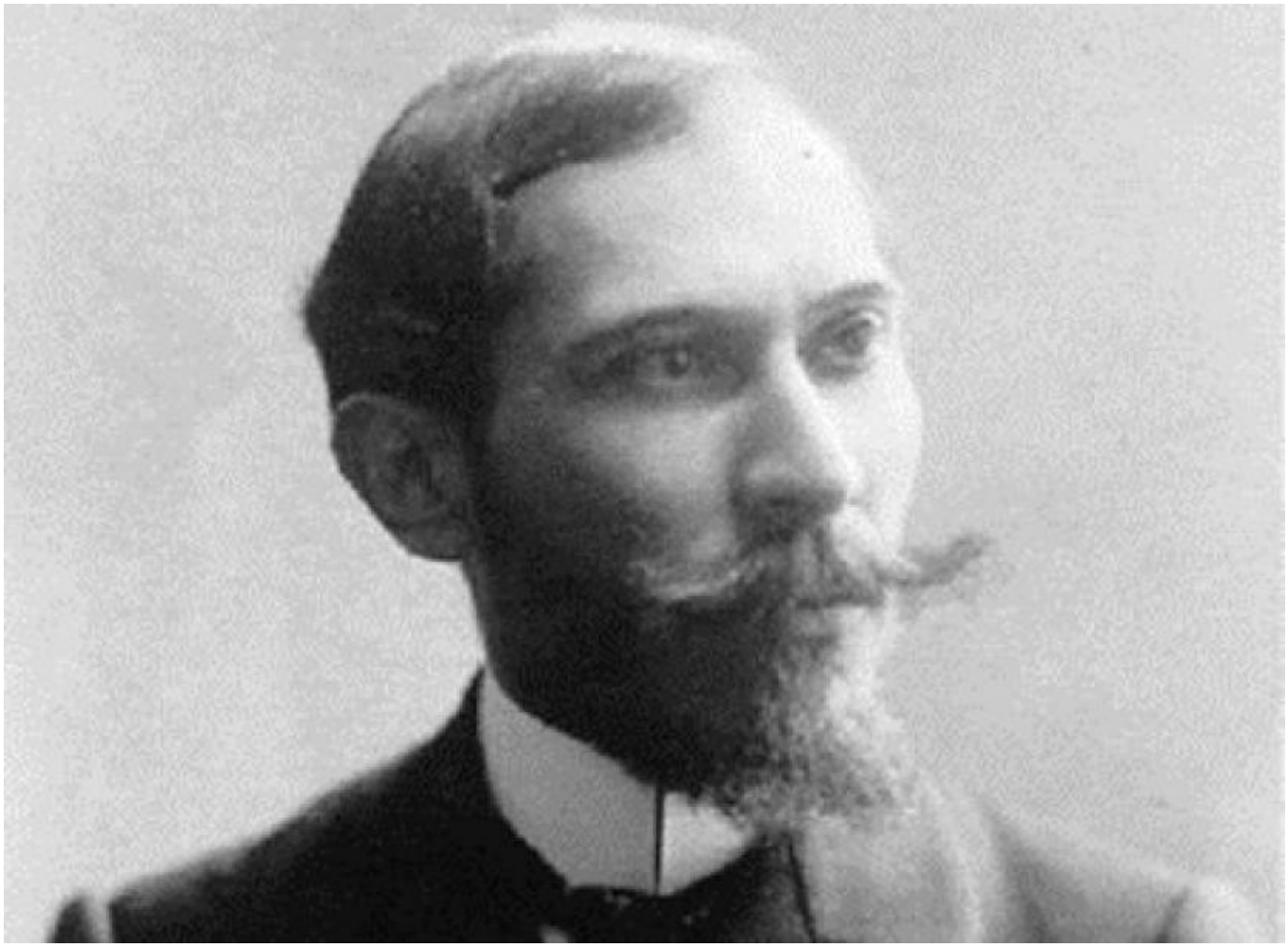

Ποιητής, πεζογράφος, ιδεολόγος του σοσιαλισμού και υπέρμαχος του δημοτικισμού. Υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες των ελληνικών γραμμάτων.

Ο Κωνσταντίνος Χατζόπουλος γεννήθηκε στο Αγρίνιο στις 11 Μαΐου του 1868. Ήταν το πρώτο από τα επτά παιδιά του κτηματία Ιωάννη Χατζόπουλου και της Θεοφανίας Στάικου, που προερχόταν από μεγάλη οικογένεια κοτσαμπάσηδων, πολλά μέλη της οποίας ήταν Φιλικοί και αγωνιστές του 1821. Αδελφός του ήταν ο δημοσιογράφος και λογοτέχνης Δημήτριος Χατζόπουλος (1872-1936).

Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1882-1888) και για δύο χρόνια (1891-

1893) άσκησε το επάγγελμα του δικηγόρου στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Το 1893 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και αφοσιώθηκε αποκλειστικά στη λογοτεχνία, έχοντας κληρονομήσει μία μεγάλη περιουσία από τον παππού του. Από τον Οκτώβριο του 1898 έως τον Νοέμβριο του 1899 εξέδιδε το περιοδικό «Τέχνη», με το οποίο συνεργάστηκαν επιφανείς εκπρόσωποι του δημοτικισμού (Γρυπάρης, Παλαμάς, Νιρβάνας, Καρκαβίτσας, Μαλακάσης, Θεοτόκης κ.ά.). Παρότι βραχύβιο, το περιοδικό υπήρξε σταθμός στην πνευματική εξέλιξη του τόπου.

Το 1900 πήγε στη Γερμανία, όπου μελέτησε τη φιλολογία των ευρωπαϊκών κρατών στο Πανεπιστήμιο της Δρέσδης. Τον επόμενο χρόνο νυμφεύτηκε τη φιλανδέζα Σανούι Έγκμαν, με την οποία απέκτησε μία κόρη. Στη Γερμανία αναμίχθηκε ενεργά στο σοσιαλιστικό κίνημα και το 1909 ίδρυσε στο Μόναχο τη Σοσιαλιστική Δημοκρατική Ένωση και την ίδια περίοδο το «Αδελφάτο της Δημοτικής», που αγωνίστηκε για την καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας στην Ελλάδα. Υπήρξε ο πρώτος μεταφραστής του «Κομμουνιστικού Μανιφέστου» των Μαρξ και Ένγκελς, ένα μεγάλο μέρος του οποίου πρωτοδημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Βόλου «Εργάτης» το 1913.

Το 1914 επέστρεψε στην Ελλάδα και συνέχισε τους αγώνες του για τη δημοτική γλώσσα και τα σοσιαλιστικά ιδεώδη. Κατά τη διάρκεια του «Εθνικού Διχασμού» συμπαρατάχθηκε με τον Ελευθέριο Βενιζέλο και διετέλεσε διευθυντής λογοκρισίας τη διετία 1917-1919.

Τον Ιούλιο του 1920, ο Χατζόπουλος ταξίδεψε για τελευταία φορά με την οικογένειά του στο Μόναχο, προκειμένου να μεταφέρουν από εκεί τα πράγματά τους για να επιπλώσουν το καινούργιο σπίτι τους στην οδό Μαυρομιχάλη. Ωστόσο, πηγαίνοντας προς Μπρίντιζι με το ιταλικό ατμόπλοιο «Montenegro», πέθανε από τροφική δηλητηρίαση στις 22 Ιουλίου. Κηδεύτηκε και τάφηκε στο Μπρίντιζι. Πολλά χρόνια αργότερα, η κόρη του μετέφερε τα οστά του και της γυναίκας του στο Α’ Νεκροταφείο Αθηνών.

Ο Κωνσταντίνος Χατζόπουλος, που υπέγραφε τα περισσότερα έργα του με το ψευδώνυμο Πέτρος Βασιλικός, υπήρξε μία από τις σημαντικότερες προσωπικότητες των ελληνικών γραμμάτων. Αν και επηρεασμένος από τη λογοτεχνία των βορειοευρωπαϊκών χωρών, έδωσε ωραία έργα -με τη λεπτή του λυρική ιδιοσυγκρασία- που διατηρούν έντονο το ελληνικό χρώμα.

Η ποίησή του στην αρχή διακρινόταν για τη μελαγχολική ρομαντική της διάσταση, η οποία εκφραζόταν συγκρατημένα, χαμηλόφωνα και με επιμελημένο στίχο. Αργότερα, προσχώρησε στο Συμβολισμό, το καλλιτεχνικό κίνημα που γεννήθηκε στη Γαλλία, ως αντίδραση στο Νατουραλισμό και τον Ρεαλισμό.

Από το πεζογραφικό του έργο ξεχωρίζουν τα μυθιστορήματα «Ο Πύργος του Ακροποτάμου» (1915), έργο με κοινωνικό χαρακτήρα υπό την επίδραση των σοσιαλιστικών ιδεών, και το «Φθινόπωρο» (1917), το οποίο θεωρείται ως το πιο αξιόλογο συμβολιστικό μυθιστόρημα της ελληνικής λογοτεχνίας. Αξιόλογο ήταν και το μεταφραστικό έργο του («Φάουστ» του Γκαίτε, «Ηλέκτρα» του Χόφμανσταλ, «Πέερ Γκυντ» του Ίψεν κ.ά.).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ
Έτρεμε ένα βράδυ
Ο θρύλος της ομίχλης
Φθινόπωρο